

**Uchwała Nr III/26/15
Rady Miejskiej w Jędrzejowie
z dnia 29 stycznia 2015 roku**

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie miasta i gminy
Jędrzejów na lata 2015 – 2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2013.594 z późn. zm.), art. 2 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.2012.1356 z późn. zm.) oraz art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) **Rada Miejska w Jędrzejowie uchwala co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie miasta i gminy Jędrzejów na lata 2015 - 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Jędrzejowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Jędrzejowie**

mgr Maria Barańska

Uzasadnienie

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminę zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób doznających przemocy tj. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie działań edukacyjnych, poradnictwa i interwencji, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych. Dotychczasowy Program obowiązywał w 2014 roku. Niniejszy Program zakłada działania, które będą zrealizowane w latach 2015 - 2020 r.

Program ten jest podstawą do opracowywania wniosków projektowych z zakresu przeciwdziałania przemocy, a tym samym ubiegania się o zewnętrzne środki finansowe na to zadanie gminy.

W związku z powyższym zachodzi konieczność podjęcia uchwały.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
MIASTA I GMINY JĘDRZEJÓW
NA LATA 2015 - 2020**

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.).

Uchwała Nr XXXV/261/08 Rady Miejskiej w JĘDRZEJOWIE z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Jędrzejów.

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, groźących patologiami, w tym przemocą domową.

DEFINICJE, DIAGNOZA I RODZAJE PRZEMOCY

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- ***Jest intencjonalna***
Przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- ***Siły są nierówne***
W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy.
- ***Narusza prawa i dobra osobiste***
Sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
- ***Powoduje cierpienie i ból***
Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnić można kilka rodzajów przemocy. Mówimy więc o:

- ***Przemocy fizycznej*** – popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie, oblewanie.
- ***Przemocy psychicznej*** – wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, krytykowanie, kontrolowanie, stosowanie gróźb, szantażowanie.

- **Przemocy ekonomicznej** – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli współmałżonka.
- **Przemocy seksualnej** – wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy.
- **Zaniedbywaniu** – czyli niezaspokojeniu podstawowych potrzeb zarówno fizycznych jak i emocjonalnych.

Zadania grup roboczych

- rozpoznanie i diagnozowanie sytuacji w konkretnej rodzinie
- uzgadnianie celów z innymi służbami i z członkami rodziny, której sprawami się zajmuje
- wypracowanie strategii działań interwencyjnych, terapeutycznych i pomocy w kryzysie
- rozdzielanie i realizowanie zadań zgodnie z kompetencjami
- monitorowanie i analiza efektów pracy własnej i innych członków grupy oraz ewentualne modyfikowanie strategii
- podejmowanie decyzji o zakończeniu działań grupy

DIAGNOZA

Dane z Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie wykazują, iż w okresie od stycznia do listopada 2014r. na terenie powiatu odnotowano 1132 interwencje i założono 290 Niebieskich Kart. Osób doznających przemocy w w/w okresie było 492 w tym 275 kobiet, 99 mężczyzn i 118 małoletnich ; osób stosujących przemoc było 291 w tym 265 mężczyzn i 26 kobiet. W związku z przemocą domową dokonano zatrzymania 13 mężczyzn i 1 kobiety. Z analizy Niebieskich Kart, które wpłynęły w latach ubiegłych wynika, iż w większości przypadków w tych rodzinach występuje problem alkoholowy. Wśród osób zatrzymanych pod wpływem alkoholu było 172 mężczyzn i 8 kobiet. Z danych pozyskanych z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 wynika, iż w 2013r. uczniów spożywających alkohol było: w klasach VI Szkół Podstawowych -8%, w klasach III Gimnazjum – 35%, w klasach II Szkół Ponadgimnazjalnych - 67% ; uczniów mających kontakt ze środkami odurzającymi w klasach VI Szkół Podstawowych - 2%, w klasach III Gimnazjum – 19%, w klasach II Szkół Ponadgimnazjalnych - 23%.

Poszerzając informacje o występowaniu przemocy na podstawie Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy na lata 2011-2016 w Kielcach : 11% badanych przyznaje się do stosowania w rodzinie przemocy fizycznej; 3% przyznaje się do bycia sprawcami przemocy ekonomicznej wobec rodziny; 1% do stosowania przemocy seksualnej wobec członków swojej rodziny; 9% rodziców stosowało przynajmniej raz wobec swego dziecka przemoc

fizyczną, 8% przemoc psychiczną a 2% ekonomiczną, mniej niż 1% badanych przyznało się do przemocy seksualnej wobec dziecka; 35% rodziców, którzy w dzieciństwie doświadczali przemocy stosowało przemoc wobec swoich dzieci.

W 2013r. przeprowadzono monitoring Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016, z którego wynika, iż:

- najczęściej występującą formą przemocy, podobnie jak w roku 2012 jest przemoc psychiczna (2112 przypadków) oraz przemoc fizyczna (1625 przypadków). Warto podkreślić, iż w stosunku do roku 2012 nastąpił wzrost liczby każdej z wymienionych form przemocy,
- najwięcej zdiagnozowanych przypadków przemocy w rodzinie w 2013 roku odnotowano na terenie powiatu kieleckiego – 1870 wskazań oraz na terenie powiatu jędrzejowskiego – 695 wskazań.

Powyższe dane obrazują skalę problemu przemocy w rodzinie, który wciąż narasta. Jest to pozytywny efekt przełamania tabu dotyczącego przemocy oraz dostępności do różnego rodzaju wsparcia dla osób doświadczających przemocy jak i stosujących przemoc. W dużej mierze wpływ na to ma również szeroko rozumiana edukacja, zarówno osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy jak i społeczności lokalnej.

Interdyscyplinarne działanie nadal wymaga wsparcia w zakresie edukacji i poszerzania horyzontów w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Praca z tą grupą wymaga szczególnej odporności na stres i zapobieganie wypaleniu zawodowemu. Osoby doświadczające przemocy nie są w stanie robić szybkich postępów, tak jak byśmy tego chcieli, co może budzić zniechęcenie i bezradność.

Biorąc pod uwagę wzrost sporządzanych Niebieskich Kart nasuwają się wnioski, iż rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przynosi efekty, ale ciągle jest niewystarczający. Wymaga wzmocnienia i poszerzenia oddziaływań oraz sieci wsparcia zarówno wobec osób doświadczających jak i stosujących przemoc, aby wypracować pozytywne sposoby radzenia sobie z agresją.

Badania pokazują, że dzieci często sięgają po alkohol i negatywne zachowania, które wynikają z braku alternatywy na konstruktywne spędzanie wolnego czasu. Natomiast rodzicom brak kompetencji i umiejętności wychowawczych żeby budować więź i dawać dobry przykład tj. stawiać racjonalne granice, nauczyć sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych bez agresji, zdrowo rywalizować, nie ulegać manipulacji, wzmacniać samodzielność i zaradność dziecka. Powyższe wskazuje na potrzebę kształtowania od dziecka postaw zdrowotnych, oddziaływań profilaktycznych, wzmocnienia postaw rodzicielskich poprzez rozwijanie i udostępnianie różnorodnych form dobrego rodzicielstwa i poszukiwania przyjemności bez alkoholu i używek.

ZADANIA GMINY

- Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie
- Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
- 4) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

ZADANIA PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA STOSOWANIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- integrowanie i koordynowanie działań podmiotów tworzących Zespół oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy, w szczególności poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Grupy robocze

- **Grupa robocza** to forma współpracy specjalistów różnych dziedzin powołana przez Zespół Interdyscyplinarny w celu rozwiązywania problemów indywidualnych danej rodziny związanych z wystąpieniem przemocy.

W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
- policji
- oświaty
- ochrony zdrowia
- prokuratury

- przedstawiciele organizacji pozarządowych
- poradni psychologiczno – pedagogicznej
- oraz kuratorzy.

Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie

1. W ciągu 14 dni diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
2. Udziela kompleksowych informacji o możliwościach:
  - uzyskania **pomocy psychologicznej i prawnej** w Ośrodku Pomocy Społecznej (poradnictwo, terapia indywidualna i grupowa, grupa wsparcia, konsultacje ze specjalistą w zakresie przeciwdziałania przemocy)
  - podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie
3. Organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej.
4. Zapewnia osobie schronienie w całodobowej placówce w Nagłowicach w uzgodnieniu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
5. Prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie.
6. Informuje o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii na Oddziale Odwykowym w Morawicy lub w NZPOZ IS – MED.
7. Informuje o możliwości udziału w powiatowym programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje procedurę Niebieskich Kart poprzez: podejmowanie interwencji w sytuacji przemocy, zakładanie Niebieskich Kart i przekazywanie jej właściwemu gminnemu zespołowi interdyscyplinarnemu, uczestnictwo w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych i pracach grup roboczych. Ponadto podejmuje działania w zakresie zespolenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie / działalność Powiatowego Zespołu Interdyscyplinarnego, diagnoza zjawiska przemocy i opracowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013 – 2018 /.

Poza tym, w ramach procedury NK realizuje zadania wynikające z aktualnych przepisów, tj.:

- organizuje i prowadzi **działania korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie z terenu 9-ciu gmin powiatu jędrzejowskiego** / we współpracy z psychoterapeutą z Punktu

Informacyjno – Konsultacyjnego działającym przy ZPOZ w Jędrzejowie /;

- zapewnia poradnictwo specjalistyczne, jak i prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej w Placówce Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej, która mieści się w strukturach Powiatowego Zespołu Placówek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Nagłowicach, przy ul. Kacpra Walewskiego 6. /Placówka ma charakter punktu interwencji kryzysowej, udziela porad mieszkańcom naszego powiatu, według grafika dyżurów specjalistów od poniedziałku do piątku w godz. od 8:00 do 17:00. W ramach działalności tej placówki dyżury pełnią następujący specjaliści: psycholog, radca prawny, pedagog, pracownik socjalny i terapeuci; tel. 41 – 381-45-84/

- dysponuje czterema miejscami interwencyjnymi, które zostały uruchomione w 2013 r. przy Placówce Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej w Nagłowicach / miejsca są dostępne całodobowo, w razie interwencji można przywieźć osoby poszkodowane wskutek przemocy/

- kieruje na bezpłatne porady prawnika w ramach działającego Klubu Integracji Społecznej, mieszczącego się przy Ognisku Wychowawczym „Caritas” w Jędrzejowie, przy ul. Jana Pawła II 3.

- udziela na bieżąco bezpośrednich informacji osobom poszkodowanym lub członkom ich rodzin /w tym wskutek przemocy domowej /, zgłaszających się do PCPR-u na temat możliwości uzyskania pomocy oraz przysługujących im uprawnień;

- organizuje opiekę nad dziećmi pozbawionymi czasowo opieki rodziców biologicznych poprzez wykonywanie postanowień sądu o umieszczeniu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej albo w rodzinie zastępczej /w tym dowiezienie dziecka do placówki, skompletowanie dokumentacji i wydanie skierowania lub decyzji/.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Jędrzejowie

1. Członkowie rodziny osoby uzależnionej od alkoholu oraz dotknięci skutkami uzależnienia mogą zgłosić powyższy fakt do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wzywa na rozmowę osobę, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu przesłanek o nadużywaniu alkoholu i poucza ją o konieczności zaprzestania picia i poddania się leczeniu odwykowemu.

3. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują nieletnich uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają porządek publiczny kieruje na badanie przez biegłych orzeczników (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju odwykowego zakładu leczniczego.

4. Po zebraniu całej dokumentacji Komisja składa wnioski o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego wg miejsca zamieszkania osoby, której postępowanie dotyczy. Sąd orzeka o zobowiązaniu do przymusowego leczenia odwykowego.

5. Członkowie rodziny osoby uzależnionej od alkoholu oraz dotknięci następstwem jego nadużywania uzyskują w publicznych zakładach opieki zdrowotnej świadczenia zdrowotne w zakresie terapii oraz profilaktyki. Świadczenia te są bezpłatne.

Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejów

- organizuje grupy robocze dla osób stosujących przemoc
- w ciągu 7 dni od uzyskania informacji o przemyśle dzielnicowy wizytuje środowisko
- prowadzi ustalone podczas grupy roboczej systematyczne wizyty w środowisku - indywidualnie lub z pracownikiem socjalnym
- podejmuje czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia czy mienia
- stosuje środki przymusu bezpośredniego i zatrzymania wobec osób stosujących przemoc
- przeprowadza rozmowę o odpowiedzialności karnej za znęcanie się nad członkami rodziny
- wszczyna postępowanie przygotowawcze przeciwko sprawcy przemyśle w przypadku stwierdzenia popełnienia przemyśle
- zabezpiecza dowody popełnienia przemyśle
- stosuje poniższy algorytm interwencji w związku z przemyśle w rodzinie

Szkoły/ placówki oświatowe podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne

- Zebranie szczegółowych informacji na temat funkcjonowania dziecka z rodziny objętej Procedurą Niebieskie Karty. Informacje, które mogą być pomocne powinny dotyczyć – funkcjonowania dziecka jako ucznia, czy jego oceny uległy zmianie, jak funkcjonuje w grupie rówieśniczej, kto z jego opiekunów kontaktuje się z wychowawcą, pedagogiem szkolnym i nauczycielami, jakie ma trudności i zainteresowania itp.
- Dokonanie wstępnej analizy potrzeb w odniesieniu do pożądaných form pomocy dla dziecka:
  - pomoc psychologiczno – pedagogiczna (zajęcia dydaktyczne – wyrównawcze, rozwijające uzdolnienia lub inne specjalistyczne, ponadto porady i konsultacje)
  - pomoc materialna i jej rodzaj (dożywianie, wypoczynek letni, zasiłek szkolny)
  - zajęcia pozalekcyjne
- Podejmowanie działań na terenie placówki oświatowej w celu objęcia dziecka (w uzgodnieniu z rodzicem lub prawnym opiekunem) wskazaną i adekwatną do potrzeb formą pomocy
- Systematyczne monitorowanie sytuacji dziecka w szkole (zachowanie, oceny z poszczególnych przedmiotów, kontakty z grupą rówieśniczą, wygląd zewnętrzny, posiadane przybory i podręczniki itp.)
- Udzielanie informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub osobie najbliższej o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla osób dotkniętych przemyśle w rodzinie (kierowanie do poradni specjalistycznych)
- Informowanie członków Grupy Roboczej o realizacji przez placówkę oświatową planu pomocy rodzinie, a także o wszelkich, zaobserwowanych niepokojących symptomach wskazujących na dalsze występowanie przemyśle wobec dziecka lub w jego rodzinie.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jędrzejowie

- ✓ Diagnozowanie trudności szkolnych, zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych
- ✓ Terapia psychologiczna ze względu na zaburzenia emocjonalne i zachowania
- ✓ Terapia pedagogiczna ze względu na trudności szkolne
- ✓ Terapia logopedyczna – w tym jąkanie (zaburzenia nerwicowe)
- ✓ Poradnictwo zawodowe dla młodzieży
- ✓ Terapia rodzinna
- ✓ Rozmowy wspierające z dziećmi i młodzieżą oraz dorosłymi osobami doświadczającymi przemocy
- ✓ Interwencja kryzysowa w czasie gorącej przemocy
- ✓ Sporządzanie opinii do sądu dotyczących funkcjonowania dziecka (ofiary przemocy)
- ✓ Występowanie w sądzie jako świadek lub biegły sądowy
- ✓ Kierowanie do odpowiednich lekarzy – psychiatra, neurolog

Zespół Kuratorski Sądu Rejonowego w Jędrzejowie

1. Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grupy roboczej, gdy problem dotyczy przemocy w rodzinie lub osoby objętej postępowaniem wykonawczym.
2. Kierowanie wniosków do Sądu wobec osoby objętej postępowaniem wykonawczym o wszczęcie postępowania przed Sądem (m.in. nałożenie lub modyfikację obowiązków)
3. Współpracowanie z instytucjami i osobami pracującymi z osobą objętą postępowaniem wykonawczym, w Tm zapoznanie się z programami przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanymi przez miejscowe organy administracji rządowej i samorządowej.
4. Nawiązanie i utrzymanie stałego kontaktu z osobami pokrzywdzonymi w wyniku przemocy w rodzinie, gdy w okresie dozoru pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym ze skazanym.
5. Wykonywanie orzeczeń Sądu Rodzinnego.
6. Współpraca z organizacjami społecznymi zajmującymi się wychowaniem, resocjalizacją, leczeniem i świadczeniem pomocy społecznej w środowisku otwartym.
7. Odwiedzanie osoby objętej nadzorem.
8. Sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem obowiązków rodzicielskich przez tych rodziców, którym władzę ograniczono.

Służba zdrowia

- ✓ poradnictwo medyczne
- ✓ rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć,
- ✓ przeprowadzanie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- ✓ informowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy,
- ✓ wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach.
- ✓ informowanie ofiar o miejscach i warunkach sporządzenia obdukcji,
- ✓ w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb np. pomocy społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- ✓ powiadomienie organów ścigania w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa, np. ślady ciężkiego uszkodzenia ciała, ślady podejrzanых oparzeń, wykorzystania seksualnego.

Prokuratura Rejonowa w Jędrzejowie

- wszczyna postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo,
- wyjaśnia okoliczności czynu,
- zbiera i zabezpiecza dowody,
- ujmuje sprawcę,
- w uzasadnionym przypadku stosuje środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci dozoru policyjnego, tymczasowego aresztowania.

Punkt Konsultacyjno – Informacyjny ds. Uzależnień w Jędrzejowie

- ✓ motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego,
- ✓ kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- ✓ motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- ✓ udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej),
- ✓ rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- ✓ inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- ✓ gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.
- ✓ współpraca z placówkami leczenia odwykowego, z grupami samopomocowymi oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jędrzejowie

ANALIZA SWOT

Mocne strony:

- a) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- b) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;

- c) Dobra współpraca z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- d) Funkcjonowanie Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej;
- e) Funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień;
- f) Funkcjonujący od 2006 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie.

Słabe strony:

- a) Niewystarczająca infrastruktura zaplecza socjalnego gminy.
- b) Brak wypracowanych systemów wspomaganie działań profilaktycznych.
- c) Brak wystarczających środków na kompleksowe działania.
- d) Brak działających NGO na terenie gminy działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zagrożenia:

- a) Słaba kondycja ekonomiczna rodzin.
- b) Negatywne wzorce zachowań społecznych.
- c) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin.
- d) Problemy alkoholowe członków rodzin.
- e) Łatwy dostęp do alkoholu dzieci i młodzieży.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy poprzez spójne działanie wszystkich służb oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej, socjalnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy.
3. Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości społeczności lokalnej dotyczącej przemocy domowej.

4. Systematyczne podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
5. Działania profilaktyczne promujące styl wychowania dzieci bez przemocy.
6. Zwiększenie efektywności przeciwdziałania przemocy poprzez działania interdyscyplinarne.
7. Zapewnienie osobom doznającym pomocy (w razie konieczności) schronienia w Ośrodku Wsparcia.

DZIAŁANIA

1. Szkolenia:
  - dla osób pracujących z osobami doznającymi przemocy w rodzinie w Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Warszawie (zajęcia merytoryczne, nocleg, wyżywienie)
  - 2 dniowe szkolenia wyjazdowe dla służby zdrowia, oświaty, pomocy społecznej, Policji, GKRPA i innych osób pracujących z rodziną doznającą przemocy
  - szkolenia miejscowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla uczestników grup roboczych.
2. Poradnictwo prawne dla osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Specjalistyczne poradnictwo dla osób doznających przemocy w rodzinie indywidualne / grupowe.
4. Poradnictwo socjalne dla osób stosujących przemoc.
5. Psychoterapia indywidualna / grupowa dla osób doznających przemocy w rodzinie
6. Publikacje poradnikowe i prasowe nt. profilaktyki przemocy w rodzinie.
7. Seminaria poświęcone przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

PARTNERZY PROGRAMU

- Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie ul. 11 Listopada
- Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie ul. 11 Listopada
- Zespół Kuratorski Sądu Rejonowego w Jędrzejowie ul. 11 Listopada
- Prokuratura Rejonowa w Jędrzejowie ul. Piłsudskiego
- ZPOZ w Jędrzejowie ul. Chrobrego
- NZOZ Szpital Specjalistyczny w Jędrzejowie ul. Małogoska
- Straż Miejska w Jędrzejowie ul. 11 Listopada
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jędrzejowie ul. Reymonta
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Jędrzejowie ul. Przypkowskiego
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Jędrzejowie ul. Reymonta
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Jędrzejowie ul. Przypkowskiego

- Gimnazjum Nr 1 w Jędrzejowie ul. Ogrodowa
- Gimnazjum Nr 2 w Jędrzejowie ul. Przypkowskiego
- Szkoła Podstawowa Łysaków, Podchojny, Potok Wielki, Skroniów, Prząsław, Raków, Mnichów, Brus, Piaski, Jasionna
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jędrzejowie ul. Przypkowskiego
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie ul. Okrzei
- Przedszkole Nr 1 w Jędrzejowie ul. Mieszka I
- Przedszkole Nr 2 w Jędrzejowie ul. 11 Listopada
- Przedszkole Nr 3 w Jędrzejowie ul. Kościelna
- „Gazeta Jędrzejowska”
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jędrzejowie

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Głównym źródłem finansowania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą środki Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdyż jak wykazała analiza, wszystkie rodziny figurujące w ostatnim roku w Niebieskich Kartach są dotknięte problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu. Obsługę organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Jędrzejowie. Wymienione wyżej źródła finansowania w przypadku ubiegania się o środki finansowe zewnętrzne, będą stanowiły wkład własny.